

M.S.W Semester - 1 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2025 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2018)
DISASTER MANAGEMENT(INTERNSHIP)

Time: 2:30 Hours

Marks:70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧	આપત્તિની વ્યાખ્યા આપો અને તેના સ્વરૂપ, લક્ષણો તથા પ્રકારોની ચર્ચા કરો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૧	આપત્તિના કારણો સમજાવી, આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના મુખ્ય તત્ત્વો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.	
પ્રશ્ન-૨	વનીકરણ અને વનવિખ્યાત: તેના કારણો તથા પર્યાવરણ પર પડતા પ્રભાવોની ચર્ચા કરો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૨	રાષ્ટ્રીય વનનીતિના ઉદ્દેશ્યો સમજાવી, ભારતમાં વનરોપણ માટેની સરકારી તથા ગેરસરકારી એજન્સીઓની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરો.	
પ્રશ્ન-૩	વૈશ્વિક ગરમીના કારણો, પ્રભાવ તથા નિવારણ માટેની વ્યૂહરચનાઓ સમજાવો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૩	ભારતમાં જોવા મળતી મુખ્ય પ્રાકૃતિક આપત્તિઓના કારણો તથા જોખમ ઘટાડવાના પ્રયાસોની ચર્ચા કરો.	
પ્રશ્ન-૪	આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અને પર્યાવરણ જાળવણીમાં સમાજકાર્યકર્તાની ભૂમિકા સમજાવો.	(૧૪)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૪	ભારતમાં થયેલ પર્યાવરણીય આંદોલનો સમજાવો.	
પ્રશ્ન-૫	ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)	(૧૪)
	1) ભૂકંપ : કારણો અને પ્રાથમિક બચાવ-ઉપાય.	
	2) પૂર : કારણો, સામાજિક અને આર્થિક અસર તથા પૂર્વતૈયારીના પગલાં.	
	3) અણુ/જૈવિક/રાસાયણિક આપત્તિ: સંક્ષિપ્ત પરિચય તથા તાત્કાલિક પ્રતિક્રિયા.	
	4) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનમાં સરકાર તથા ગેરસરકારી સંસ્થાઓની ભૂમિકા.	

ENGLISH VERSION

Que.1	Define disaster and discuss its nature, characteristics, and types.	(14)
	OR	
Que.1	Explain the causes of disasters and describe the key elements of disaster management with suitable examples.	
Que.2	Discuss forestation and deforestation – their causes and impacts on the environment.	(14)
	OR	
Que.2	Explain the objectives of the National Forest Policy and evaluate the role of government and non-governmental agencies in afforestation in India.	
Que.3	Explain the causes, impacts, and strategies for mitigation of global warming.	(14)
	OR	
Que.3	Discuss the causes of major natural disasters in India and the efforts made for disaster risk reduction.	
Que.4	Explain the role of a social worker in disaster management and environmental protection.	(14)
	OR	
Que.4	Discuss the major environmental movements in India.	
Que.5	Write Short Notes (any two)	(14)
	1) Earthquake: causes and basic safety measures.	
	2) Floods: causes, social and economic impacts, and preparedness measures.	
	3) Nuclear/Biological/Chemical disaster: brief introduction and immediate response.	
	4) Role of Government and Non-Governmental Organizations in disaster management.	
